

Okresní odbor Ústřední jednoty řepařů čs. na Přerovsku

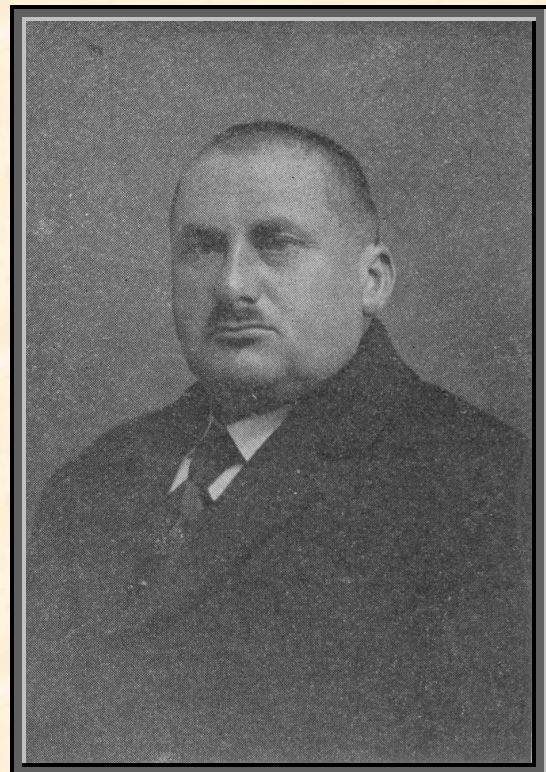
Okresní Jednota řepařů na Přerovsku byla založena již před válkou, v roce 1913, tehdejším přised, zem. výboru a pozdějším ministrem Kunešem Sonntagem. Účelem jejím bylo sjednotiti všechny pěstitele cukrovky proti kapitalistickým cukrovarům, které neměly v tomto oboru žádné konkurence, vyjímaje rolnické cukrovary, a které již tehdy byly zkartelovány a rayonovány, takže každý řepař byl odkázán na jejich milost a nemilost. Tím se vysvětlují tehdejší nízké ceny řepy a také nestejně ceny řepy, protože cukrovary bez ohledu na kalkulaci řepné výroby platily za řepu ceny, které si mezi sebou dojednaly, a tu a tam několik haléřů připlácely velkostatkům nebo těm zemědělcům, kteří je v kontrahování podporovali a zrazovali tak jednotný postup řepařů.

Utvořením řepařské organizace byly kapitalistické cukrovary postaveny před skutečnost, že nemohly samy diktovat ceny řepy a jiné podmínky při dodávce řepy do cukrovarů. Tuto práci vykonávala za řepaře organizace, která po kalkulačních propočtech v dohodě s cukrovary dojednala cenu řepy takovou, jaká odpovídala oběma zúčastněným stranám, t. j. jak cukrovarům, tak i řepařům. Ale i tato organizace a způsob uzavírání smluv nebyl dosti směřodátným, poněvadž cukrovary kapitálem demoralisovaly mnohé řepaře a sváděly je k úplatkům a zradě.

Za války řepařská organizace v celé republice vykazovala nepatrnou činnost a byla opuštěna, poněvadž její vedoucí činitelé museli na vojnu, a také proto, že nedostatkem cukru snažily se cukrovary vyprodukovat více a proto ceny řepy zvyšovaly, aby mohly více dodávat pro vyhladovělý národ.

Po převratě opět se uplatnila řepařská organizace jako svépomocná obrana proti kapitalistickým a živnostenským cukrovarům. Rolnické cukrovary přijímaly řepu pouze od svých akcionářů a ostatní řepaři neakcionáři byli nuceni dodávat řepu do cukrovarů kapitalistických, nazvaných - živnostenských. Na poli tomto vykonala řepařská organizace veliké a záslužné dílo, zejména v posledních letech, kdy ceny řepy klesly pod výrobní náklady a kdy omezením řepného osevu bylo zachráněno nejenom naše řepářství, ale také čsl. cukrovarnictví.

Na Přerovsku počal po převratě budovat Okresní odbor řepařů býv. starosta a předseda starostenského sboru Jos. Mikšík, rolník z Čekyně, který byl předsedou této organizace až do své smrti v roce 1927. Po něm krátkou dobu byl předsedou p. Fr. Růžička z Henčlova a v r. 1931 zvolen novým předsedou Ladislav Šíma, starosta z Troubek,

Jos. Mikšík z Čekyně, první předseda Okr. odb.
Ústř. jednoty řepařů čs. na Přerovsku

Zdroj: Přerovsko-Kojetínsko (1933)